

دوشنبه 4 بهمن 1395 - 24 ربیع الثانی 1437 - 23 ژانویه 2017

هنوز مدتی از تاجگذاری احمدشاه قاجار نگذشته بود که جنگ جهانی اول آغاز شد.

مهد سباه، هسه به ادا، در حبان، جنگ همان، اها، (1293 ش.)

هنوز مدتی از تاجگذاری احمدشاه قاجار نگذشته بود که جنگ جهانی اول آغاز شد. در این جنگ، دولت‌های روسیه، انگلستان و فرانسه با دولت‌های آلمان، اتریش، مجارستان و ایتالیا به نبرد برخاستند و پس از مدتی حکومت عثمانی نیز اتحاد خویش را با آلمان اعلام کرد و عملاً وارد جنگ گردید. طرفین جنگ تلاش زیادی به عمل آوردند تا در دولت ایران نفوذ کرده و آن را به نفع خویش وارد کارزار نمایند و از منطقه سوق‌الجیشی ایران، ضربه سهمگینی به دشمن خود وارد کنند. در این زمان، مستوفی‌الممالک، ریاست دولت را در اختیار داشت. وی گرچه بی‌طرفی ایران را در جنگ اعلام نمود، اما هیچ کدام از طرفین جنگ، اعتنایی به این امر نکرده و وارد خاک ایران شدند. انگلستان از جنوب و روسیه از شمال کشور متجاوزانه وارد ایران شدند و منطقه وسیعی را در اشغال خویش قرار دادند. روسیه پس از هجوم به ایران، به جنگ با نیروهای عثمانی که در آذربایجان به خاک ایران تجاوز کرده بودند پرداخت و هر دو اشغالگر به جان هم افتادند تا این‌که نیروهای امپراتوری عثمانی شکست خوردند. حاکمیت ایران در این زمان به ضعیف‌ترین درجه رسید و اوضاع سیاسی و اقتصادی کشور به شدت پریشان و بحران‌زده بود. اشغال قسمت شمالی ایران از سوی دولت تزار روس به مدت سه سال طول کشید. در نهایت در سال 1296 شمسی (1917 میلادی) انقلاب کمونیستی روسیه به وقوع پیوست و نیروهای روسی به دلیل اوضاع پریشان داخلی روسیه، شمال ایران را تخلیه کردند.

مسافرت "محمدرضا پهلوی" به قم در آستانه فراندوم انقلاب سفید (1341 ش.) پس از ارتحال آیت‌الله بروجردی، محمدرضا پهلوی درصدد انجام برنامه‌های به اصطلاح اصلاحات برآمد. یکی از این برنامه‌ها اصول ششگانه شاه و ملت بود که با تبلیغات و سر و صدای فراوانی عنوان گردید و قرار شد در ششم بهمن 1341 ش به فراندوم گذاشته شوند. از این رو شاه ظاهراً برای تقسیم املاک قم و باطناً برای قدرت‌نمایی، تصمیم به مسافرت به این شهر گرفت. بامداد روز سوم بهمن، شهر قم به یک پایگاه نظامی و امنیتی تبدیل گردید و عده‌ای از شهر تهران برای استقبال ظاهری از شاه، به قم آمده بودند. محمدرضا شاه که می‌خواست تکلیف خود را با روحانیون روشن سازد و به اصطلاح، نفوذ و قدرت خود را در شهر مذهبی قم به رخ حوزه علمیه بکشد، در چهارم بهمن سال 1341 به قم رفت، ولی چون حضور در مراسم استقبال از شاه توسط علما تحریم شده بود، به جز عده‌ای که از تهران آمده بودند و تعداد اندکی از مردم قم، کسی در سخنرانی شاه حاضر نشد. شاه از شدت خشم حتی وارد حرم نشد و در سخنان خود روحانیت را ارتجاع سیاه خواند و آنان را خائن‌تر از حزب توده و کمونیست‌ها شمرد. او به زعم خود می‌خواست به جامعه روحانیت پاسخ دهد و آنان را تهدید و ارباب نماید. این سخنان، صفوف مخالفان رژیم را فشرده‌تر کرد و اختلاف شاه و روحانیون را آشتی‌ناپذیر گردانید.

بستن فرودگاه مهرآباد به دستور "بختیار" برای جلوگیری از ورود امام به ایران (1357 ش.) وقتی که خبر بازگشت حضرت امام خمینی (ره) به کشور قوت گرفت، دولت بختیار، برای جلوگیری از ورود امام، به کلیه شرکت‌های هواپیمایی بین‌المللی اعلام کرد که به تهران پرواز نکنند. علاوه بر این به دستور بختیار، تعداد زیادی تانک و زره‌پوش در فرودگاه مهرآباد تهران مستقر شدند تا از ورود امام به میهن اسلامی جلوگیری نمایند. همچنین کلیه فرودگاه‌های کشور برای سه روز بسته اعلام شد و در نتیجه، نزدیکان امام اعلام کردند، به مناسبت بسته بودن فرودگاه‌ها، سفر امام به تهران، دو روز به تعویق افتاد. عکس‌العمل مردم در برابر این عمل بختیار به حدی شدید بود که دستور بختیار در ظرف چند روز لغو شد.

ارایه لایحه عوام فریبانه انحلال ساواک توسط بختیار به مجلس در اوج انقلاب اسلامی (1357 ش.) بختیار که خود را مرغ طوفان و ناجی ایران معرفی می‌کرد و کوشید با تمهیدات ساده‌اندیشانه خود طوفان انقلاب اسلامی را متوقف کند بنابراین از یک سو با ارایه لایحه عوام فریبانه «انحلال ساواک» تلاش کرد توجه مردم را به خود جلب کند و از سوی دیگر وقتی از خبر بازگشت حضرت امام خمینی (ره) به کشور مطلع شد، سعی خود را برای عدم مراجعت حضرت امام (ره) به کشور به کار بست.

درگذشت استاد "حسن هریسی" خوشنویس معاصر (1362 ش.) استاد حسن هریسی در سال 1282 ش در تبریز به دنیا آمد. از دوازده سالگی به مدرسه طالبیه آن شهر رفت و پس از فراگیری قرآن، گلستان سعدی، صرف، نحو، منطق و فقه و اصول، به خوشنویسی روی آورد و خط نستعلیق و نسخ را در محضر استادان شهر آموخت. استاد هریسی از 25 سالگی خدمات فرهنگی خود را به عنوان معلم خوشنویسی در مدارس تبریز آغاز کرد و از 1347 در خانه فرهنگ تبریز به آموزش خوشنویسی پرداخت. علاوه بر کتابچه‌ها و جزوات رسم‌الخط، از استاد هریسی کتابت سه نسخه قرآن، سه نسخه مفاتیح‌الجنان، مثنوی‌الامال، معراج‌السَّعاده، صحیفه سجادیه و ده جلد نهج‌البلاغه به یادگار مانده است. وی علاوه بر خوشنویسی، طراحی سرفصل کتاب‌ها را نیز انجام می‌داد که صفحات اول کتابت قرآن، از آن نمونه است. استاد هریسی سرانجام در هشتاد سالگی بر اثر سکت مغزی در تبریز در گذشت.

وقوع زلزله شدید در چین (1556 م.) یکی از شدیدترین و موحش‌ترین زمین لرزه‌های جهان در روز 23 ژانویه 1556 م در ایالت شنسی در

چین اتفاق افتاد. این ایالت یکی از پرجمعیت‌ترین ایالات چین بود و از این رو، خسارات جانی و مالی بسیاری بر مردم آن منطقه وارد آمد. این منطقه روی گسل‌های زلزله‌خیز واقع است و زمین لرزه‌های شدید در آن جا روی می‌دهد. در این زلزله وحشتناک، حدود 850 هزار نفر از مردم این ایالت، جان خود را از دست دادند.